

STILURI DE PREDARE

Prof. Înv. Primar Popescu Ana

Predarea și învățarea reprezintă principalele componente ale unui proces de învățământ, atunci când este analizat sub aspect operațional. Predarea se referă la activitatea profesorului, iar învățarea la activitatea elevilor.

Specificul profesiei didactice obligă pe cel care o practică să verifice și să aprecieze măsura în care activitatea sa a reușit să-l conducă pe elev la rezultatele scontate. Atunci când constată că obiectivele urmărite nu au fost realizate de către elevi, se impune o regândire a modalității de predare, o reluare a predării într-o nouă formă, continuând în acest fel, până când elevul realizează obiectivul dorit.

Atât predarea, cât și învățarea sunt, în esența lor, activități intenționate și – ca toate activitățile conștiente – presupun formularea unor scopuri de atins, conceperea unei modalități de realizare a intențiilor, punerea în aplicare a planului și evaluarea măsurii în care s-a ajuns la rezultatul dorit. Planul de acțiune aparține profesorului și este pus în lucru de elev; evaluarea este realizată printr-o colaborare, a profesorului cu elevul, ambii fiind interesați să aprecieze rezultatele eforturilor lor. În acest fel, orice proces de învățământ autentic se prezintă ca o îmbinare între predare, învățare și evaluare, aceste componente fiind în strânsă legătură.

Stilul de predare reflectă modul de organizare și de conducere a procesului de învățământ, reprezintă modalitatea de lucru cu elevii, stilul original de instruire a elevilor. Se concretizează prin alegerea metodelor și a formelor de lucru care duc la obținerea unor performanțe

pedagogice superioare. Un profesor eficient își elaborează propriul stil de predare, influențând modul în care elevii se raportează la învățare. Stilul de predare devine o necesitate în susținerea unei prestații didactice de calitate și eficiență, definește și orientează cadrul didactic în procesul instrucțional, având efect asupra elevilor și asupra capacității lor de a învăța.

Caracteristicile stilului de predare sunt următoarele:

- este întotdeauna personal, chiar dacă multe dintre aspectele lui sunt comune sau foarte apropiate cu ale altor profesori.
- este relativ constant, în sensul că se manifestă comportamente și calități personale constante (pe o perioadă dată), care apar în relație cu clasa.
- este dinamic, perfectibil, îmbogățindu-se prin experiența acumulată; evoluția stilului de predare depinde, în mare măsură, de manifestarea permanentă a dorinței de auto perfecționare a educatorului, de atitudinea educatorului față de propria-i activitate, de capacitatea sa autoevaluativă.

Clasificarea stilurilor de predare are la bază rolurile și funcțiile pe care le îndeplinește un cadru didactic și anume: îndrumare, control, conducere, planificare, evaluare.

Următoarele constante care pot caracteriza conduita cadrului didactic corespund unor stiluri de predare:

- deschiderea spre inovație versus înclinație spre rutină;
- centrare spre angajarea elevului versus substituirea învățării cu predarea;
- centrare pe conținut versus preocupare pentru dezvoltarea elevului;
- apropiat versus distant;
- permisiv versus autoritar;
- nivel înalt de exigențe versus exigențe scăzute;
- prescripție versus independență etc.

Stilurile de predare mai pot fi clasificate după următoarele criterii (V. Ilie, 2003):

- specificul stilului de învățare al profesorului;

- caracteristicile cognitive ale predării: abstract, concret;
- modul de comunicare: direct, indirect;
- strategiile folosite: expozitiv, interogativ, aplicativ;
- implicare și deontologie profesională: responsabil, neglijent, indiferent;
- personalitatea cadrului didactic: proactiv, reactiv, ultrareactiv.

În concluzie, pentru asigurarea eficienței actului de predare, stilurile didactice ar trebui să prezinte următoarele caracteristici:

- să pună accent pe stimularea participării;
- să realizeze un echilibru între exigență și indulgență;
- să se centreze pe învățare în raport cu predarea;
- să asigure un climat stimulat;
- să manifeste interes pentru cooperare;
- să pună accent pe dominantă afectivă;
- să promoveze relații democratice.

Totodată, orice profesor ar trebui să fie conștient că permanent trebuie să își adapteze stilul de predare la realitatea activității.

Bibliografie:

1) Grigore, Elena; Macri, Cecilia: *Stiluri de predare, stiluri de învățare, realizat în cadrul proiectului Dezvoltarea*

profesională a cadrelor didactice din mediul rural prin activități de mentorat, 2011

2) Potolea, D.: *De la stiluri la strategii și performanțe. Structuri, stiluri și performanțe în învățământ (coord. I.*

Jinga și L. Vlăsceanu), București, Editura Academiei, 1989